კვირა, 21 ივნისი 1915 წ. ფასი 10 კ.

თფილისის ტრამვაის მოლოდინში.

როგორც გავიგეთ, ქალაქის გამგეობას გადაუწყვეტია ამგვარი გასართობები მოაწყოს ზემელის აფთიაქთან ტრამვაის მოლოდინე მგზავრებისათვის.

პანთეონი.

დიდი ხნის წადილი განხორციელდა და ქართველებმა შეიძინეს პანთეონი ადგილი.

თუმცა უკანასკნელი ქართველი, ჭეშმარიტათ ღირსი პანთეონში დაკრძალვისა, აკაკი, დაკრძალული იყო კიდეც, ასე რომ ცოცხლებში აღარავინ რჩებოდა პანთეონისათვის, მაგრამ განა დიდებულ მიცვალებულებს კი არ სჭიროდათ შესაფერი, დიდებული, სამარხი?

გაჩაღდა მუშაობა და სულ მოკლე ხანში გადმოასვენეს და ახალ წიაღში დაკრძალეს ჩვენ გამოჩენილ მოღვაწეთა ნეშტნი: აკაკის, ილიასი, დიმ ყიფიანის, ალ. ყაზბეგის. ნიკ. ბარათაშვილის და სხვათა.

ჩვენ, ცოცხლებს, ვერც კი წარმოგვიდგენია, რომ იქ, საფლავთა სიღრმეში, თავისებური, იქაური „ცხოვრებაა“ და ამა, როგორ არ გაგვაკვირვებს ის ამბავი, რომ ჩვენი სასიკეთოულო მიცვალებულნი ძლიერ გაახარა ერთად შეყრამ და ურთიერთის ნახვამ.

მართალია, უმეტესობა სხვა და სხვა ეპოქისა და სხვა და სხვა ეზრისა და მიმართულების იყვენ, მაგრამ ეს გარემობა სრულიადაც ხელს არ უშლიდა მათ კეთილ ურთიერთობას, რადგან ისინი ცოცხალთა ფსიხოლოგიაზე მაღლა იდგენ: ნაცვლათ ენებათა ღელვისა და ცოცხლური თავმოყვარეობისა მათ ეხლა სიკეთილის საიდუმლოებას ზიარებულ ბრძენთა ამოობის გრძნობა, სიმშვიდე და სულგრძელობა ახასიათებდა...

ასე „ცხოვრობდენ“ პანთეონში ჩვენი მიცვალებული მოღვაწენი, დიადი დუმილითა და აღუშფოთებელი სიწყნარით გარემოცულნი, ვიდრე მოხდებოდა ის, რის საამბობათაც ეს წერილი დავიწყე...

პანთეონის გარშემო დიდი აურ-ზაური და პოლემიკა ატუდა.

ერთმა ქართველმა მოღვაწემ, აღარ მახსოვს მგონი „შინაურმა“ თუ „ბარელმა“, პრესაში აზრი გამოსთქვა, პანთეონში დაკრძალვის უფლება მიეცეს ისეთ მოღვაწის გვამს, რომლის ზომა 2 არშინსა და 7 ვერშოკს არ აღემატება, რადგან გრძელი მიცვალებულების დაკრძალვა პანთეონის ადგილის გაფლანგვა იქნებაო.

ამ აზრის ავტორს უკეთესს, შენ გულში ჩაკვა გაქვსო: თვით შენ 2 არშინი და 5 ვერშოკი ხარ და სიკვდილს შემდეგ რომ თუნდ 2 ვერშოკიც გაიწიო, შენს დაწესებულ ნორმას 2 არშინს ვერ ვამცდებიო. სხვები კი, შენზე მაღლები, თუმცა არანაკლებ ღირსეულნიც — პანთეონს გარეშე დარჩებიანო.

ამ საკითხის შესახებ თევდორე ღლონტმაც ჩინებული წერილი მოათავსა „სახალხო ფურცელში“. პანთეონის სამარხთა ეკონომიის პრინციპს ეს მწერალიც იზიარებდა, მაგრამ „შინაურის“ მოწოდებულ პრაქტიკულ ზომას არ ეგებულობდა. „კავკასიის კალენდრიდან“ დიდის ხელოვნებით ამოკრებილ სტატისტიკური ცნობებით ამტკიცებდა, რომ ქართველ მოღვაწეთა საშვალო ტიპის სიგრძე „შინაურის“ ნორმას 2 ვერშოკით აღემატებოდა და, 53,47% ღირსეულ მამულიშვილთა პანთეონში დაუმარხავი დარჩებოდა.

„. . . გნებავთ მართლა ეკონომიით მოეპყრათ ქართველ დიდებულთა სამარხ მიწას? — ამბობდა ბ. თევდორე — ბატონი ბრძანდებით: მე მოგაწოდებთ საშვალებას, რომელიც არც ამდენ პროცენტს დასჩაგრავს და ერთი თითოდაც მეტ მომჭირნეობას გაგვიწევს: **დავმარხოთ ჩვენი მიცვალებულნი არა ჰორიზონტალურათ, არამედ პერპენდიკულარულათ!..** აი საშვალება, წმინდა მეცნიერულ ნიადაგზე დამყარებული და მათემატიკური მოსაზრების ნაკარნახევი. ხოლო, რაკი ნორმა აუცილებელია, დაწესდეს შემდეგი: მიცვალებულის სიმსხო უნდა უდრიდეს — მკერდში — არა უმეტეს 90 სანტიმეტრისას, ხოლო წელში — არა უმეტეს 70 სანტიმეტრისას“.

ბ. თევდორე ღლონტის წერილი იმდენათ დასაბუთებული და მეცნიერული იყო, რომ ყველა სიამოვნებით მიიღებდა, ერთი გარემოება რომ არ გამორკვეულიყო:

ყველა ქართველ მოღვაწეებში ისე წვრილი მკერდნი და წელნი, როგორც თ. ღლონტის ნორმა მოითხოვდა, მხოლოთ ერთი კაცი გამოდგა, და ისიც, თითქოს განგებ, თვით ბ. თევდორე ღლონტი. ეს უკაბედი თანაბრობა წინად განზრახული ხრიკათ ჩაეთვალეს და მეორე მშვენიერი საშვალებაც, მიცვალებულთა ყირაზე დამარხვაც უარჰყვეს...

ასე იბრძოდენ და დაობდენ ცოცხლები პანთეონისათვის, პანთეონში კი ჩვეულებრივი სიმშვიდე სუფევდა, მიცვალებულები სასიამოვნო ნირვანნას განიცდიდენ და ჩვენთვის უცნობი გრძნობის საშვალებით მსოფლიოს დაუსრულებლობასა და მარადისობას სჭვრეტდენ.

25 წლიწადი გავიდა მას შემდეგ, რაც პანთეონი დაარსდა და ჯერაც არც ერთი ახალი საფლავი არ მიმატებია ძველ საფლავებს.

მაგიერში ოცდა მეექვსე წელს დადგა ნამდვილი რთველი სიკვდილისა, რომელმაც დაიწყო ჩვენ საუკეთესო მოღვაწეთ მკა და სულ რამდენიმე წლის განმავლობაში ათამდე ახალი საფლავი შემატა პანთეონს; 1940 წლიდან 1946-ამდე ქართველმა ერმა პანთეონს მიაბარა თევდორე ღლონტი, კიტა აბაშიძე, არჩ. ჯ—შვილი და რვა კიდევ სხვა გამოჩენილი მოღვაწე.

ყველაზე უწინ კიტა აბაშიძე ჩაესვენა პანთეონის წიაღში. შუბლს ის ეკლის გვირგვინი უმშვენებდა 1915 წელს რომ დაიდგა თავზე ნება-ყოფლობით.

კიტას ჩასვლამ დაარღვია პანთეონის მკვიდრთა სულის სიმშვიდე: აკაკი სამჯერ გადატრიალდა საფლავში, ილიამაც თითქოს პირი აარიდა და დანარჩენებსაც დაუფრთხა და გაეცალა უშფოთველი თავდავიწყება. ხოლო, როცა, კიტას შემდეგ, სხვა მოღვაწეებიც ჩამოესახლენ, პანთეონის ძველი ბინადარნი შეკრთენ. საფლავთა კუნჭულებში გაიწიენ, რომ ახალ მოსულთ მოშორებოდენ.

პანთეონში ჩამოვარდნილი უხერხულობა და უსიამოვნო განწყობილობა პირველათ კიტამ შეამჩნია და თავისებურათ ახსნა:

— თავადო ილია, ნება მიბოძე გაგაცნო. ეს გახლავს ჩვენი გამოჩენილი პუბლიცისტი, დაიწყო კიტამ, მაგრამ აღარ დაუთავებია. ილიამ არც კი მოიხედა კიტასკენ.

სიჩუმე ჩამოვარდა, მაგრამ ეს სიჩუმე არ გავდა იმ დიად დუმილს, კიტას და მისი ლეგიონის ჩამოსვლამდე რომ სუფევდა პანთეონში.

— ეს ეკლის გვირგვინი რა არის? —ვეღარ მოითმინა აკაკიმ.

— ეს 1915 წელს დავიდგი...

— თითონ დაიდგი?

— დიახ, მე თითონ დავიდგი... ესდეკებმა მაიძულეს...

კვლავ სიჩუმე ჩამოვარდა.

— კიდევ რა ღვაწლი მიგიძღვის, რომ პანთეონში დაგკრძალეს? ჰკითხა ილიამ.

— კრიტიკული წერილები: მე აღმოვაჩინე ჩვენს ლიტერატურაში 9 მოპასანი, 7 ალტენბერგი, რამდენიმე ტოლსტოი და ემილ ზოლა და ჩვენი სიტყვა-კაზმული მწერლობა ყველა ერების მხატვრულ ლიტერატურაზე მაღლა დავაყენე.

— ეგნატე ნინოშვილი? —ჩაერია აკაკი.

— ვერ ვიცნობ...

სიჩუმე.

— გარდა ამისა თავადო ილია, მე შენი იდეალების მიმდევარი ვიყავი, დაარღვია სიჩუმე კიტამ.

— სოციალისტი? ჰკითხა ილიამ.

კიტამ არაფერი უპასუხა და ეკლის გვირგვინი გაისწორა შუბლზე.

კვლავ სიჩუმე.

— ავდგეთ!

მიუბრუნდენ აკაკი და ილია პანთეონის ძველ მკვიდრებს.

ყველანი ერთად წამოდგნენ და წასასვლელათ გაემართენ.

— სად მიდიხარ? ჰკითხა შეშინებულმა კიტამ.

— ეს პანთეონი თქვენ გეკუთვნისთ! უპასუხეს კიტას და გზას გაუდგენ.

— ერთი წუთით... გევედრებით, ერთი წუთით შეჩერდით... ორიოდე სიტყვა მათქმევინეთ... და ისე ნუ წახვალთ!..

შეეხვეწა კიტა.

შეჩერდენ.

— თავადო ილია! —დაიწყო კიტამ—მე არა მჯერა, რომ ყველა იმ სამსახურისათვის, რაც მე შენ გაგიწიე, ასე უმადურათ მომექცე. შენ დიდებულო ილია, არ შეგფერის სანდრო შანშიაშვილის მიბაძვა... მე ვიყავ შენი სახელის უკვდაობის დარაჯი, მე გიცავდი შენ დასელებისაგან, აღმოვაჩინე შენი მკვლელნი, უთვალავი მგზნებარე სიტყვა წარმოვთქვი შენთვის და მრავალი წერილი დავბეჭდე... მოიგონე ყველა ეს და ნუ დაგვტოვებთ ათ..

— ჩემს მკვლელებს იმის მეასედიც არ უწყენიათ ჩემთვის, რაც შენმა მეგობრობამ მაწყინა...

— თავადო აკაკი! მიუბრუნდა აკაკის კიტა: შენს დაკრძალვაზე წარმოვსთქვი საუკეთესო სიტყვა; საერთო აღტაცება გამოიწვია მაშინდელმა ჩემმა სიტყვამ; ნუ დაივიწყებ ჩემს ამაგს... ნუ გამექცევი!

— გაისწორე! მიუთითა აკაკიმ გვირგვინს, რომელიც მარცხნით უვარდებოდა და გაჰყვა წასულ ამხანაგებს...

ვინაიდან ახალ მოსულებისათვის პანთეონში მარტო დარჩენა ვერაფერი სასახელო იყო, თავადაც წასვლა გადასწყვიტეს და გაქცეულებს გამოუდგენ.

მეორე დღეს პანთეონის ყველა საფლავი ღია და ცარიელი დაუხვდა მნახველს...

ეხლა აღარავის ესახელებოდა პანთეონში დაკრძალვა და ერთ დროს სიმწარითა და ვაი ვაგლახით შინაძენი ადგილი დადხანს ცარიელი რჩებოდა.

დღესაც ტიალათ იქნებოდა ქართველ მოღვაწეთა სამარხი რომ 1953 წელს ეშმაკი და თაგუნა არ მიცვლილიყვნენ და პანთეონში არ დაკრძალულიყვნენ...

ასე დაიხსნა სირცხვილისაგან ქართული საზოგადოება ამ ორმა თავგანწირულამა მოღვაწემ.

თაგუნა.

სიზრმები.

როცა თვალი მიხელია
და ვეყურებ წუთი—სოფელს,
ცრემლი მომდის, რომ ვერ ვშველი
დაცემულს და ბნელში მყოფელს..

ცხადში გული მეთუთქება,
ფრთა ემსხვრევა სურვილს მფრინავს,—
მსურს რომ ძილში მაინც დავსტკბე
და ამიტომ ძინავს...ძინავს!..

მაგრამ ვაი, რომ ძილშიაც
კეშნი არ მასვენებს:
თურმე რაც ცხადში არ ხდება,
მას სიზმარიც ვერ გაჩვენებს!..

სიზმარშიაც შეიძლება
თურმე შესდგეს მგელი ბერად!..
იქნებ ეჭვი შეგეპარათ?
მომისმინეთ, თუ არ გჯერათ..

I.

ერთხელ ვნახე: ქათმის კვერცხში
ვიჯექი და ვსწევდი თუთუნს.
ამ სოფელზე დავფიქრდი და
ყური მოკარ რაღაც ჰუტუნს.

დავინახე—ვიც-მუნდირში
გაქმელა კუდა-მელა:
უსინდისო, უნამუსო,
პირ-მოთნე და ცრუ-პენტელა.

შორით ქათმებს უყიოდა
აქ მოდითო ჩემთან ყველა:
მე ვარ თქვენი მამობილი,
მე მსურს თქვენი ხსნა და ველა!..

გამიკვირდა... დაუკვირდი—
ეშმაკურად ჩაახველა:
ვიდაც გვერდში მოყვებოდა
და მოჭქონდა სახრჩობელა...

II.

ერთხელ ვნახე: ვითომ ავად
გამხდარიყო ჭიანჭველა,
ჯერ სულ ნორჩი ახალ-გაზრდა,
ლამაზი და პირ-ტიტველა.

დახვეოდნენ ექიმები:
რწყილი, კოლო ჭიაყელა,—
რწყილს რეცეპტი დაეწერა,
ცხრა ფურცელი აეკრელა!..

ქინა, ინა, პიტნა, ზეთი,
მაწონი და მატრტელა
პირში ასხეს ჭიანჭველას,
მაგრამ მაინც არ ეშველა...

ცას შევხედე, გამიკვირდა...
იცინოდა ცისარტყელა—
რწყილს მოვჭკლავდი, გამჩენს ვფიცავ,
რო მქონდა მაჯახელა!

III.

ერთხელ ვნახე: ვიღაც პოეტს
და მსახიობს შეხვდათ ბელა:
მშიერ კუჭზე შეეჯამა
ორ კაცს ყველი ათი წველა!

ორივ ავად გამხდარიყო,
თავზედ ადგათ უდრეკელა—
ჭერზე ბუზი იცინოდა
თავ-მომწონე, უდარდელა...

სევდიანი.

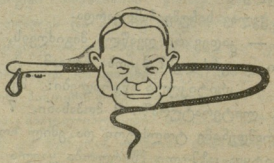

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ომის ილიუსტრაციები

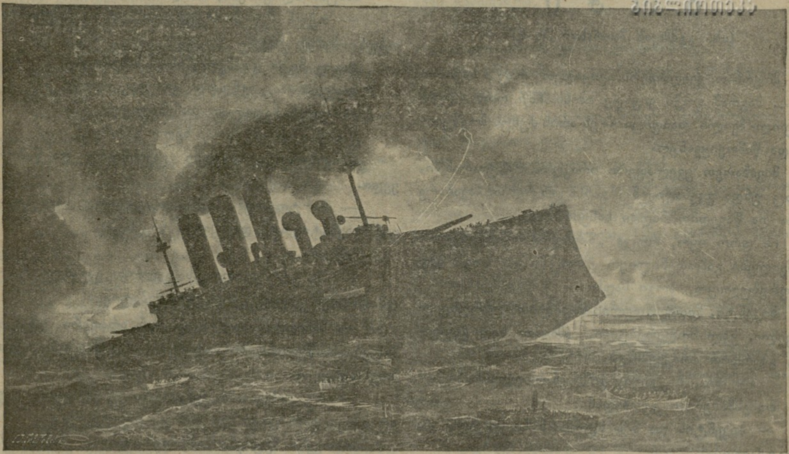

ოსმალეთის კრეისერი „მეჯიდიე“ ოდესის მახლობლათ აფეთქებული.

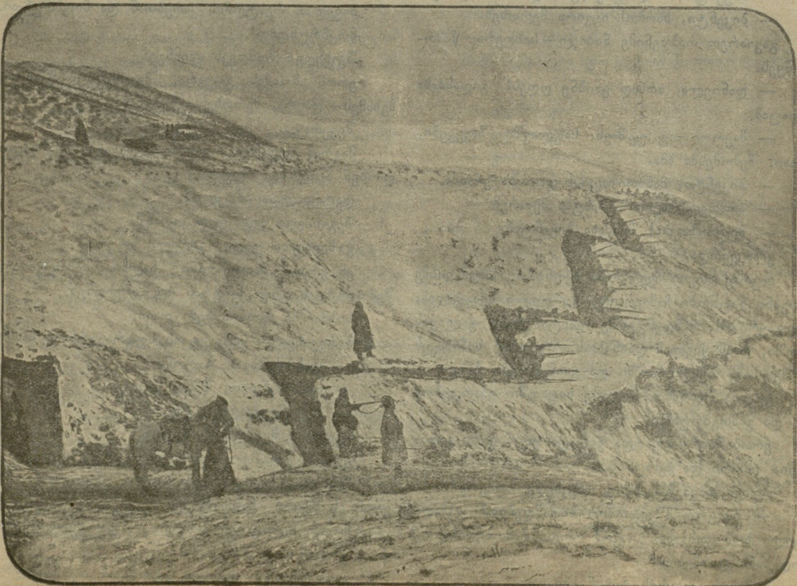

გოჯი

(იხ. „გუშაკის მათრახი“ № 6)

მოვრჩით ყველაფერს. ვიყიდეთ რაც საჭირო იყო... მაგრამ გოჯი ვიყიდე იმისთანა, რომ გლეხმა ცოლ-შვილი დაიფიცა:—ეს არის ძუძუს მოვწყვიტე და წამოვიყვანეო.

მივბარეთ ყველაფერი ირაკლის რესტორანში, სადაც უნდა გვესადილნა, განსაკუთრებით ჩავბარე გოჯი და წავედით ბაღში სასეირნოთ.

ის დრო იყო, როცა „მშვიდობის მაძიებელი“ ყმაწვილები გამოფენილიყო ქალაქში და ზოგი სად ჩასაფრებულიყო, ზოგი სად!

ბიკენტი, დღევანდელი სადილით უზრუნველ ყოფილი, ყელ მოღერებული, ამაყად ხელ-გაყრილი, გეერდით მომყვებოდა.

— ოო, ბიკენტი, გიშოვნია დღეს!..

მომესმა ერთი კუთხიდან.

— ბიკენტის და მის სტუმარს სიცოცხლე და დღეგრძელობა!

გაისმა მეორე მხარეს.

— ბიკენტი არ დაგვივიწყო! დაიძახა მესამემ.

— ბიკენტი, ხარჩო! იყვირა მეოთხემ.

გავიარეთ რამდენიმე ნაბიჯი—სიმღერა წამოგვიწყეს.

— დანიელ, არსად გაიბნე დღეს! გადასძახა ვიღაცამ.

— მაყოთი თუ უეშავს, საფლავში ჩავყვები, ვადა! შემომესმა ხმა.

— ბიკენტი, მანათიზაცია! დაიძახა ერთმა.

— არაფელიზაცია! უპასუხა მეორემ.

— მუქთიზაცია! შესძახა ბიკენტმა.

გამიკვირდა.

თურმე ასეთი ჩვეულება ჰქონიათ: თუ ვისმე მათგანს ნაცნობი ჩამოუვიდა და ფული შეაგულეს, ხელგაყრილი რამდენჯერმე გაატარებენ ქალაქის ბაღში, რომ ყველამ დაინახოს. ბოლოს მიჩიხავენ რომელსამე რესტორანში და გიმართავენ ქეიფი.

გულმა მიგრძნო, რაღაც ხიფათში ვვარდებოდი და გამოვბრუნდი.

ერთბაშად მომეარდა ვიღაცა უკანიდან, გადამიწია კისერი და მკოცნის...

ძლივს თავი დავახწიე. შეეხედე—დიკა.

— როგორ მშვიდობით ბრძანდებით? ცოლ-შვილი ხომ კარგათა გყავთ? როდის ჩამობრძანდით? დიდ ხანს დარჩებით?

დამყარა ჯორის ტლინკებიკით

პასუხს ძლივს ვასწრობდი.

— თქვენ ნუ მომიკვდებით, — ისე ეგაქვარდა თქვენი ნახვა, ისე...

კიდევ მეკა და მკოცნის... მახრჩობს.

მივხედი რაკ უნდოდა და დავაყვირე:

— დღეს სადილათ დამპატიჟე!

ესა ვსთქვი თუ არა, ხელი გამიშვა.

ამოვისუნთქე, საყელო გავისწორე და წამოვედი.

— მარტო ჩვენ, სამმა ვისადილოთ, სხვა არავინ დავპატიჟოთ? დამეკითხა ბიკენტი.

მეწყინა.

— შე ყურმუსაღო, სამადლოთ გაგაძღო მინდა და შენ კიდევ სერესკელს მიპატიჟებ?

— სამადლო საქმეა და შენ არაფერი დაგაკლდება! საწყლებს შიმშილისაგან პირში ობი აქვთ მოკიდებული.

— თუ გინდათ თქვენ ორნი წამოდით, თუ არა მიედიეარ-მეთქი და ნაბიჯს გავუჩქარე.

ორივენი მეცინენ, ჩამეხვიენ ხელი, ჩამიყენეს შუაში, გამომიყვანეს ბაღიდან და ქვაფენილზე გამატარეს.

მივედით რესტორნის კარებთან და მოვბრუნდი.

მოვბრუნდიო!..

შეეხედე—მომდევს ლიანგი!

ერთს მოაქვს გიტარა, მეორეს—ბუზკანტი, მესამეს—დაირა, მეოთხეს—ჰიმონნ!!.

შეეკრთი.

მაგრამ ვიფიქრე,—ალბათ ყველანი აქ სადილობენ მეთქი და შევედი.

დატრიალდა ირაკლი.

შეგვიძღვა ერთ დიდ ოთახში.

გაშლილია დიდი, გრძელი სუფრა.

ეს ერთი „ბათალიონი“ ხალხი შემოცვივდა, შემოარტყეს ალაყა სუფრას და გაჩერდნენ.

სიზმარში მგონია ჩემი თავი.

მიმოვიხედე—სამი კაცის სუფრა არსადა სჩანს.

— დაბრძანდით, ბატონო!

— დაბრძანდით, შენი პირიმე!

— თქვენ გიცდით, ბატონო!

ყველანი მე მომჩერებოდენ.

ღვთის წინაშე—ზარდილობა კარგი აქვთ.

მივხედი, რომ ეს ჩემი სუფრა ყოფილა... მაგრამ ეს ხალხი—საიდან?!

ჩუმათ დავთვალე,—სამნი უნდა ვყოფილიყავით, ვზივართ კი 26 კაცი!

გადავწყვიტე—ალბათ „მსონნით“ თუ სადილო-

ზენ და ყველა თავთავისას გადაიხდის მეთქი. ამ იმედით გულდამშვიდებული შევუდექი სადილს.

აირჩიეს ტოლუმბაში.

— მიხა! დაიწყო ერთმა. ერთიც ვნახოთ საქართველოში მოდიდან გადავარდა დაპატიჟება, — რა გეშველება მაშინ? ხომ მოჰკვდი შიმშილით?!

— შენსას მოვალ და ვიცხოვრებ! ხუმრობით უპასუხა მიხამ.

— რატომაც არა! სოფელში ღვინო ბევრი მაქვს და პური! შენისთანას ხუთს დავარჩენ! თავმომწონეთ და სერიოზულათ უპასუხა.

— თუ ამდენი გაქვს, დაირასავით რომ შეგხმობია მუცელი, ვერ ჭამე, რომ ცოტათი მოკეთებულიყავი? ჩაულაპარაკა ბიკენტიმ.

— მაგათ სოფელს რომ გადავხედე — ბალახანა მეგონა... ხელის გულივით მოწმენდილია და მარტო ბუხრებილაა დარჩენილი. ჩაუთო ერთმა,

— აბა, თქვენი ჭირიმე, გამხიარულდით! დალიეთ! გაისმა ტოლუმბაშის ხმა.

მართალი გითხრა, მესიამოვნა. ჩემდა პატივსაცემლად შეიკრიბნენ ყმაწვილები და თავიანთ სუფრაზე მეც მაქეიფებენ, ან თუ მთლათ დაპატიჟებული არა ვარ, ჩემს ხვედრს მაინც გადავიხდიმეთქი.

მაგრამ რითი დავიმსახურე ასეთი ყურადღება? უმრავლესობას არ ვიცნობ! ალბათ ბიკენტისა და დიკოს პატივისცემა თუა-მეთქი.

ერთმა ღვინო არ დალია.

„ადგილობრივ ღვინოს არა ვსვამ და „კახეთია“ მინდაო“.

მოითხოვეს მესამე ნომერი „კახეთია“.

— შენმა მზემ, სახლშიაც მესამე ნომერ „კახეთიას“ სვამ! დააყვედრა ერთმა.

— კახეთიას თუ არა ვსვამ, ღვინო მომდის იმისთანა, რომ კახეთიას არ ჩამოუვარდება. ერთი ქური ახლაც მოუთხრელი მაქვს. დაიტრაბახა ნაწყენმა.

— ქური, მე შენ გეტყვი, ხუთი კაცი ჩადის შით ამოსარეცხათ. ერთი რომ ამოისუნთქო, ცხვირზე ამოგყვება ღვინიანათ.

— პატარა ქურიც ბევრი მაქვს და დიდიც!

— დიდიც ვნახეთ! ჩავხედე შიგ, ღვინო მეგონა და ბაყაყებმა კი „ჩესტი“ გამიკეთეს!.

ასეთი ოხუნჯობა და მახვილი სიტყვები ნაკადულივით სჩქეფდა. ამას დაუმატე მშვენიერი, ტკბილი სიმღერა, გიტარა... ღვთის წინაშე, — ქეიფიკი მადლიანი იციან!

მეც გავმხიარულდი. მათმა [illegible] ყოველი ეჭვი გამიფანტა.

მაგრამ...

აიღო ერთმა ყანწი და დაიძახა:

— ღმერთმა ნუ გაუმარჯოს გერმანიას, და უსუნთქავათ დალია.

— ალბათ პატრიოტულის მოსაზრებით თუ სვამ? დაეკითხა ვიღაცა.

— პატრიოტულის კი არა!

— გერმანიამ რომ გაიმარჯვოს და საქართველოში „ნემეცკი სხოთი“ შემოიღონ, მე და შენ ხომ მოვკვდით შიმშილით, ჩემო ნესტორ! ჩაურთო დიკომ.

დამცხელა.

— მსონი არ გიყვარს? ეშმაკურათ დაეკითხა ბიკენტი.

— მსონი გადააშენა ქირმა! ჩაილაპარაკა ტიტიკომ და დიდი ნაჭერი ხორცი ბლუდიდან დაითრია.

სიცხე თავში ამივარდა.

ვიგრძენ გადავარდნილი ვიყავ.

— მასპინძელო, ღვინო არა გვაქვს! დაიძახა თამადამ და პირდაპირ თვალებში შემომხედა.

ინსტინქტიურად წამოვიძახე:

— ბიჭო, ღვინო!

ამის თქმა იყო და ყველამ სათითაოთ გაიმეორეს:

— ღვინო-ვო!

— ღვინო-ვო!

— ვო!!

— ვო! ვო! დაიღრიალა კოტატიმ.

— ეს „ვო! ვო!“ რაღა ჩემი ცოდვაა? დავეკითხე ბიკენტის.

— „ვო, ვო“ — ნიშნავს — „მე არ მომითხოვია, მაშასადამე ფულს იხდის ის, ვინც დაიძახა ღვინო, ამიხსნა ბიკენტიმ.

— ვაიმე და ვუი ჩემს ცოლშვილს!.. სჩანს ყველანი ჩემი დაპატიჟებულები ყოფილან!

თურმე, ნუ იტყვი, როცა საუზმედუროთ, ბაღში გავისეირნე და აქეთ წამომიყვანეს, ორთავეს ხომ ცალ-ცალი ხელი ჩემს მკლავზე ეჭირათ, — მეორე ხელი თურმე ზურგზე ჰქონდათ დადებული და ანიშნებდენ ამხანაგებს: „აქეთ წამოდითო“...

ვალ. შალიკაშვილი.

(დასასრული იქნება).

ბიბლიოთეკა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სოხუმისათვის.

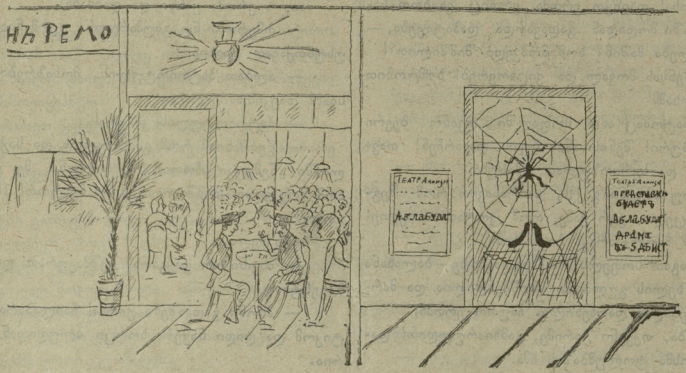

რაც სოხუმის მკვიდრთა კრებამ „საყავეში“ დაიბუდა,

დღე მარად ჟამს ჩვენ თეატრში იდგმის დრამა: **„აბლაბუდა“.**

ᲨᲐᲠᲐᲒᲚᲐ

პირველი უჩინარია,
გრძნობისა გამომხატველი:
მოულოდნელათ თუ შეგხვდათ
თავენ ავაზაკი მძარცველი,

ან გაქცეულნი ქუჩაში
თუ შეგეფეთენ მკვლელები,
უეცრათ შემოგიყვირეს:
„მაღლა ასწითო ხელები!“

რაც განიკადოთ იმ წუთში,
ისაა მისი სახელი.
დაჰკარით ქორონიკონი
ორმოცის გამომსახველი

შიგვე ჩასტოვეთ, მხოლოთ მით
სწორად შუაზე გაჰყევით,
და სოფლის სასამართლოში
გურიისაკენ წამყევით.

აᲩᲪ მივალ დასაბეზღებლათ
და არცა სარჩელელადა,
სოფლის მცხოვრებთა კრებული
ჩვენ იქ დაგვხვდება მთელადა,

გზირისგან ჩამონაწვევი
მამასახლისის ბრძანებით,
ცნობილი ზოგჯერ სიმუნჯით
და ზოგჯერ აყაყანებით.

და იმ კრებულის სახელსა
ბოსტეხეთ წინა კბილები,
შვიდნი არიან სრულიად
ერთ მწკრივად დასობილები.

სამი ჩამოსტყდეს წინიდან
ოთხიც ჩვენ დაკვრჩეს მთელადა,
რაც უკვე გვქონდა, ეს იმის
ბოლოზე დასართველადა.

და სიტყვა რამე გამოვა,
მდგომარეობის სახელი,
ცხორების ჩვენის ჯადოსი
ამ ჟამა: გამომაახველი,

ცოცხლადვე კაცის დამზრობი,
გულის, გონების მსახვრელი,
ქლექში ჩაჯარდეს იესი
ᲩᲣᲓ შედეგების მნახველი!..

ონისიმე.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

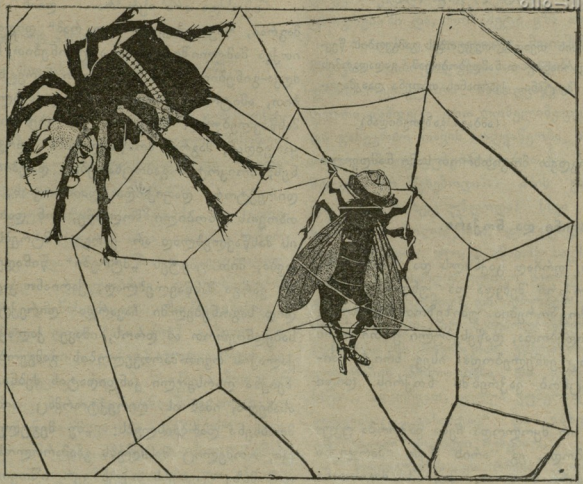

ერთ ჭირს გაუძლებს, მაგრამ თუ
ჭირს კიდევ ჭირი წაება,
თუ ომში შვილი მოუკლეს,
სახლში აქვს გლოვა, ვაება;

თუ თითონ ღარიბ-ღატაკი
ობობას ქსელში გაება...
გაგიკვირდებათ რომ დაჰგმოს
მან ეშმაკი და ღვთაება??

ქუთაისისათვის.

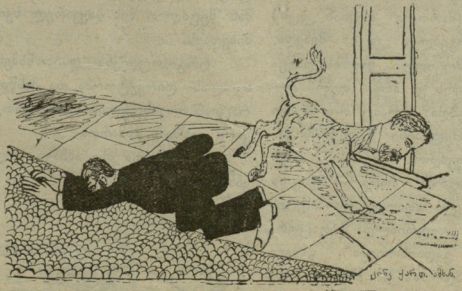

სი'ონ ქვარიანის დამარცხება.

იყო და არა იყო რა.

„ქუთაისის თვითმართველობის გამგეობის წევრმა ს. ქვარიანმა თანამდებობიდან გადადგომის ქაღალდი შეიტანა. ქვარიანის თხოვნა დაკმაყოფილეს“.

(ამბავი გაზეთებიდან).

მო, ყური მიგდეთ მოგითხროთ სამი ნამდვილი ამბავი.

ხაზეინი და ნოქარი.

ერთ ხაზეინს, ფრიად გაქნილს და გაიძვერას, ერთი ზარმაცი ნოქარი შეხვდა და უნდოდა როგორმე თავიდან მოეშორებია. უმიზეზოთ დაეთხოვა, აყალ-მაყალის ერიდებოდა, დაწესებული ერთი თვის ჯამაგირის მიცემაც ეძნელებოდა. ისევ ხრიკს მიმართა: თავის ნაცნობ ვაჭრებში ნოქრის დიდი ქება დაიწყო.

— ეგ რომ არ მყოლოდა ჩემი ვაჭრობა უკუღმა დატრიალდებოდა, ეგ არის ჩემი მარჯვენა ხელი, ნოქარი ბეჭრი მუშაობა, მაგრამ მაგისთანა ერთგული, მუყაითი ჯერ არაფერი მინახავსო:

იმდენი აქო, რომ მეზობელმა ვაჭარმა ნოქარი გადიბირა, ჯამაგირი მოუმატა და თავისთან გადაიყვანა. პირველი ვაჭარი იცინოდა, უხაროდა რომ იოლათ, უხარჯოთ და ტკბილათ მოიშორა თავიდან უვარგისი ნოქარი. მეორე ვაჭარი კი 15 დღეში მიზეზს ეძებდა, რაიმე შარი მოედო და დაეთხოვა ნაქებარი და თითქმის შეტყუებული ნოქარი.

თავი და მდივანი.

ერთ ქალაქის თავს (მართლა თავიან კაცს) მდივნათ უხეირო და უსარგებლო კაცი შეხვდა. საქმის ქაღალდის კი არა, მოკითხვის წიგნის დაწერა არ შეეძლო; სხვის ნაწერს კი არა, თავის დანაწერსაც ვეღარ კითხულობდა; არამც თუ სხვისი ნალაპარაკევი ჩაეწერა, არამედ მისი ნაფიქრის ქაღალდზე გადატანა არ შეეძლო. ქალაქის თავს მდივანი არ მოსწონდა, მაგრამ რადგან მდივანს დიდი გავლენიანი პირი ყავდა მფარველად მოერიდა, პირდაპირ არ გაგდო. დატრიალდა დაფაცურდა და „ქალმახი მორევში გადაისროლა“, „მელა საქათმეში დაამწყვდია“.—მდივანს „მიროვოი პოსრედნიკის“ ადგილი უშოვნა, გამოსათხოვარი ვახშმი გაუმართა და ცრემლით გამოეთხოვა თავის „მარჯვენა ხელს“.

დირექტორი და მასწავლებელი.

იყო და არა იყო რა... დიახ არა იყო რა, მაგრამ, რაკი ამ „არა იყო რამ“ დიდი სახელი გაითქვა მამულიშვილებში ალტყინებით, სხვების ლანძღვა-გინებით და ისტორიული ნარეცხის ავტორობით, ამიტომაც მიიწვიეს მამულიშვილთა სკოლაში მასწავლებლად. მამულის შვილზე დიდ იმედს ამყარებდენ, მაგრამ მოსწავლეებმა ადრე აითვალწუნეს, ბოიკოტის გამოცხადებაც დაუპირეს. სკოლის დირექტორი დაფიქრდა: დაითხოვოს, როგორ დაითხოვოს ცნობილი მოღვაწე, ვინ დაიჯერებს, რომ ის მასწავლებლად არ ვარგა, მტრებსაც გაუხარდება, მით უმეტეს „მტრები“ წინადვე ამბობდენ არ ვარგა მასწავლებლად, ქარიანი კაციაო. დიდ, დიდ საგონებელში ჩავარდა დირექტორი. მისდა საბედნიეროთ ამ დროს, იმავე ქალაქში დაიცალა ქალაქის თვითმართველობის გამგეობის ადგილი. შეეკნა ღირსეული კანდიდატის ძებნა. ამან ეს დაასახელა, იმან ის. დირექტორმაც აიმაღლა ხმა და მოახსენა დარბაისლებს: „მე მეგულება ერთი კაცი, რომელიც შესძლებს გაამართლოს თქვენი იმედი, მაზე უკეთესს თქვენ ვერ იშოვით, მაგრამ ის პატივცემული პირი დღეს უკეთეს ადგილას არის, უფრო სასარგებლო საქმეს ემსახურება, მომავალ მამულიშვილებს გვიზრდის. ის თვალია ერთი საშუალო სასწავლებლის და მისი მოშორება სკოლის დახურვას უდრის...

დარბაისლებმა გადასწყვიტეს: სკოლა მის მაგიერ მასწავლებელს იშოვის, მაგრამ ქალაქი კი ვერა, ამიტომაც აახლეს „იყო და არა იყორას“ დეპუტაცია და სთხოვეს ეპატრონა ქალაქისთვის. დეპუტაციამ დაუმტკიცა, რომ ქალაქის ხსნა მხოლოდ მას შეუძლია, მის საყვარელ სკოლას კი აქედანაც მიხედავს.

როგორც იქნა დაითანხმეს და მოჰგლიჯეს სკოლას. დირექტორმა და მასწავლებელთა კორპორაციამ თვისუფლათ ამოისუნთქა და გამოსათხოვარი ვახშმი გამართა.

დასრულდა ესე ამბავი კიდევ გამოსათხოვარ ვახშამდე.

ზრაპნელი.

რედაქტორის თავ-გადასავალი

თანამედროვე „ზღაპარი“ ვლ. აზ-ვისა

(ვუძღვნი „მათრახის“ კორესპონდენტებს)

ერთ სახელმწიფოში, პროფესიით ჟურნალისტმა განიზრახა გაზეთის გამოცემა. აიღო ამისათვის საჭირო ნება-რთვა გუბერნატორისაგან და რამდენიმე ხნის შემდეგ გამოცემაც დაიწყო. .

სწერდა, ჩვეულებრივათ შინაურს, თუ გარეშე პოლიტიკაზე, არკვევდა სხვა და სხვა საჭირბოროტო კითხვებს და სხვათა შორის, უყურადღებოთ არ სტოვებდა ადგილობრივ გუბერნატორსა და პოლიციურ ადმინისტრაციის მოქმედებასაც... მაგრამ, არ გასულა დიდი ხანი, რომ გაზეთი დახურეს და რედაქტორიც, გუბერნატორმა თავის საგუბერნიოდან გააძევა... მაგრამ, საქმე ამით არ გათავდა. მან აქაც მეორე გუბერნიაშიც, აიღო გუბერნატორისაგან ნება-რთვა და განაგრძო ხელახლათ გაზეთის გამოცემა.. სწერდა იმავე ტემაზე და ისევ ადგილობრივ გუბერნატორსა და პოლიციურ ადმინისტრაციის მოქმედებაზე... მაგრამ, მცირე ხნის შემდეგ გაზეთი აქაც დახურეს და რედაქტორიც, გუბერნატორმა თავის საგუბერნიოდან გააძევა... მაგრამ, მოუსვენარმა რედაქტორმა აქაც ვერ მოისვენა...

აიღო მესამე გუბერნიაშიც ნება-რთვა და განაგრძო ისევ გაზეთის გამოცემა; იმავე ტემაზე და ისევ ადგილობრივ გუბერნატორსა და პოლიციაზე... მაგრამ აქაც იგივე დღე დაადგა, რაც სხვაგან...

ამგვარათ, რედაქტორმა შემოიარა სახელმწიფოს ყველა, — ოთხმოცდა ათი გუბერნია... ყველგან გაზეთს სცემდა; სწერდა ერთსა და იმავე ტემაზე, — გუბერნატორებსა და პოლიციაზე და ყველა გუბერნიებიდან გააძევეს...

სხვა გზა ვერ მონახა; გადაწყვიტა ისევ თავის მოკვლა.

დასწერა ანდერძი, ჩადო კონვერტში და დასტოვა სამწერლო მაგიდაზე. . თვითონ კი, გაეშურა იქვე, ახლოს მდინარეზე, თავის დასახრჩობათ. მივიდა თუ არა — ერთი პატარა მაღლობიდან, კისრით გადაეშვა მდინარის სიღრმეში.. მაგრამ, იღბლათ, გაუჩნდა კაცი, რომელმაც ის დახრჩობას გადაარჩინა. ამოიყვანა წყლიდან, აღმოუჩინა საჭირო დახმარება და როდესაც მოსულიერდა, — ჩვეულებრივათ შეეკითხა, თუ რამ მიიყვანა ის თავის დახრჩობის განზრახვამდე და[illegible] მანაც ყოველივე თავ-გადასავალი უამბო[illegible] შეხვდა ცხოვრებაში და, რომ მეტი გზა აღარ გააჩნდა...

როდესაც ყოველივე მოისმინა უცნობმა, — მსგავსი დაბრკოლების თავიდან ასაშორებლათ, ურჩია რედაქტორს სამოღვაწეო გეგმის შეცვლა. უთხრა გამოეცა ერთ რომელიმე გუბერნიაში გაზეთი და განეგრძო თავის მოღვაწეობა, იმ პირობით, რომ ადგილობრივ გუბერნატორსა და პოლიციის მოქმედებას არ შეხებოდა... ამის გარეშე კი, ეწერა ვისზე და რაზეც უნდოდა: სხვა კითხვებზე, სხვა გუბერნიის პოლიციასა და გუბერნატორებზე და სხვა... ხოლო, როცა იმათზე საკმაოთ გულს იჯერებდა, გადასახლებულიყო მეორე გუბერნიაში და იქაც იმავე გეგმითა და პირობით განეგრძო გაზეთის გამოცემა...არ შეხებოდა ადგილობრივ გუბერნატორსა და პოლიციას, ეწერა სხვა ტემაზე, სხვა გუბერნიის პოლიციასა და გუბერნატორებზე და სხვა... ამ რიგათ, ყველა გუბერნატორებსა და პოლიციასაც „გაჩისტავ“ და გაზეთის გამოცემაც უზრუნველ ყოფილი იქნებაო...

რედაქტორს ეს რჩევა ჭკუაში მოუვიდა... მართლაც, გადასახლდა ერთ გუბერნიაში, აიღო გაზეთის ნება-რთვა გუბერნატორისაგან და აღუთქვა, რომ მას და საერთოთ ადგილობრივ პოლიციას არ შეეხებოდა...

დაიწყო გაზეთის გამოცემა. დაპირებისამებრ არას ამბობდა ადგილობრივ გუბერნატორისა და პოლიციის მოქმედებაზე... ამის გარეშე სწერდა ვისზე და რაზეც უნდოდა: სხვა კუთხეებზე, სხვა გუბერნიის პოლიციასა და გუბერნატორებზე და სხვა...

რამდენიმე ხნის შემდეგ, როდესაც მათზე ყოველივე გამოქექა და გული იჯერა — გადასახლდა მეორე გუბერნიაში და იქაც იმავ პირობით და — გეგმაზე განაგრძო გაზეთის გამოცემა...სწერდა ყველაფერზე... სხვა გუბერნიის პოლიციაზე, სხვა — გუბერნატორებზე და სხვა.. ხოლო ადგილობრივათ არ შეხებია წიწმატის ძირსაც კი...

ამგვარათ, რედაქტორმა შემოიარა სახელმწიფოს ყველა გუბერნიები... ყველგან გაზეთს სცემდა; არც ერთგან ადგილობრივ გუბერნატორსა და პოლიციის არ შეხებია; მაგრამ ყველაზე გული იჯერა და გაზეთის გამოცემაც უზრუნველ ყოფილი იყო...

ამაზე ითქმის: „ხერხი სჯობია ღონესა, თუ კაცი მოიგონებს“.

ახლათ მოსული.

ომის ილიუსტრაციები. (დასავლეთის ბრძოლის ველზე)

ბრძოლა გერმანიის მზვერავთა და ფრანგების ჯავშნიან ავტომობილისა.

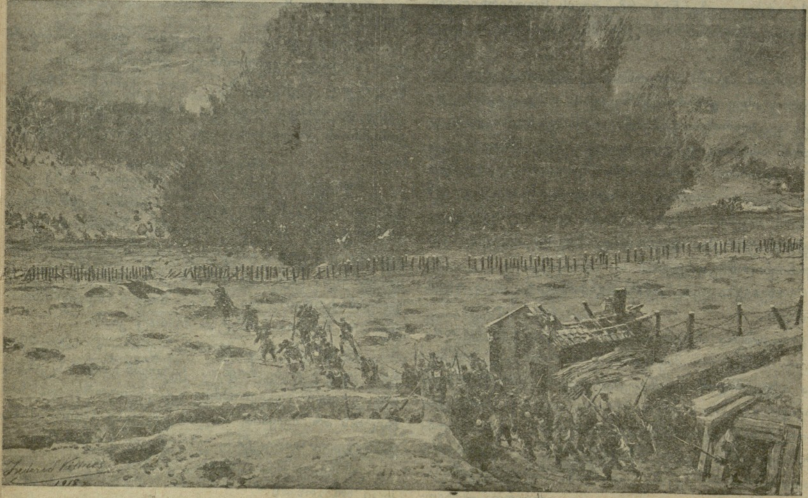

ფუგასების აფეთქება და იერიში.

წერილი საიქიოდან.

ბ. ეშმაკო! ღმერთმა იცის, სიცოცხლეში შენი კარგი მეგობარი ვიყავი და ჩემი გარდაცვლების დღიდან არც ისე დიდი ხანია, რო დაგვწყებოდე. ამიტომ იმედი მაქვს ჩემს პატარა თხოვნას ყურადღებით მოისმენ:

საქმე იმაშია, რომ როგორც გავიგე თქვენ ჟურნალში ვიღაცა ჩემი სახელით საშეგრეულოდან წერილებს ითავსებს. სხვათა შორის ამ პირის შემწეობით თქვენი მათრახის კუდი მამა თევდორაძესაც წვდენია. ამას იგი გაუბრაზებია და ლამის საფლავიდან ამომათრიოს. უთქვამს: „მე რა დავაშავე ამდენი, რო ასე მლანძღავს ის გარუჯული პერსიანინო“, მომდგარა და ამტკიცებს, რომ ქოლობნელმა მღ. მამა მიქაძემ აკი ვარესი ჩაიდინაო?.. სათხოვრათ მისული ხალხი, რომ დრამა ფული ცოტა ხნით ედროვებია, ლანძღვა-გინებით გაისტუმრა და ფიცხელი ბრძანებით შეუდგა ფულების აკრებასო. ერთი სიტყვით ალაჰმა უწყის, ძმაო ეშმაკო, მაგათი საქმე. მე მხოლოთ ისაა გთხოვ, როგორმე დამიხსნა მღვდლების შარიდან, თორეს! იქ ეშმაკები კუბრის ცეცხლში დაწვას მიპირებენ.

ჯერ ერთი, მართალია, ოდესღაც მეც ქართველი ვიყავი, მაგრამ დროთა ბრუნვით, ქართულისა დღეს არაფერი გამეგება, და ყოველივე ეს პატივცემულმა გ. გურულმა მიამბო, წერილიც მას დავაწერიე. მასთან, ორი წელი გადის რაც გარდავიცვალე. იმედი მაქვს ძმაო ეშმაკო დაარწმუნებ მღვდლებს, რომ ამ პირობებში წერა შეუძლებელია და კორესპონდენტობასაც თავიდან მომაცილებთ.

სათარხანი.

დეპეშები.

აბაშა. (სამეგრელო) აქაური ვაჭრების თავგასულობას საზღვარი არა აქვს. აი საქმე რაშია: თქვენ კარგათ იცით, რომ ოდესღაც აქ მოხმარებელი საზოგადოება „ანგარიში“ (ანუ უანგარიშობა) არსებობდა. ჰო... და აი... ამ დაწესებულების გამგეობამ და შიგ დროზე მოკალთებულ უანგარიშო მოანგარიშეებმა ქე... წაიმასკნეს... მაგრამ ეს რა ჩვენი საქმეა, კითხვა ვაჭრებზეა.

რაკი ევროპის ომი კარებზე მოგვადგა, საზოგადოებამაც გამგეობაში ყველი სტარატეგის მცოდნე პირები აირჩია. არც მოსტყუვდენ. ვინაიდან მოსალოდნელი იყო ოსმალთა შემოსევა და საზოგადოების ქონების მტრის ხელში ჩავარდნა, შეუდგენ სავაჭროთა სრულათ დაცვას და თავიანთ სახლებში გადახიზვნას. თქვენ წარმოიდგინეთ ხალხი იმდენათ მოეშმაღებელი აღმოჩნდა, რომ არც ერთი წევრი საზოგადოებისა არ წახმარებია პ-ცემულ გამგეობას ამ საქმეში. იმ დროში გამგეობის ერთ-კრებაზე ვაჭრების თანადასწრებით გადაწყდა, რომ საქონელი და ინვენტარი, რაც დარჩა, განსაზღვრულ ფასებში მიეყიდნა ადგილობრივ ვაჭრებისათვის, რაზედაც სრული თანხმობა გამოსთქვეს ვაჭრებმა. დღეს კი, როგორც ირკვევა, ვაჭრებმა პირი შეკრეს და მხოლოდ, მეხუთედ ფასებში უნდათ ჩაიგდონ ხელში ყოველნაირი ნივთები, რის გამო საბრალო გამგეობის წევრები კარიდან კარზე დაწანწალებენ. როგორც იქნა სასწორი ძალით შეაჩერეს ერთ ვაჭართაგანს და ლამპას ერთი კვირაა ითრევს ერთი გამგეობის წევრი მაგრამ გაყიდვა არ მოეწყო და არა.

საჯევახო. მოლაპარაკება სასურველათ დაგვირგვინდა. ბანკის გამგეობა და საბჭო შეთანხმდენ. ვისაც ხუთი თუმნის პაიი ოც და ათი თუმნის ვალი გადმოუტანია, ვექსილი აღარ გამოეცვლება.

ჯოჯოხეთელი.

აჯიკაბული. შესდგა კარტის მოთამაშეთა დრეკენა. ჩაწერილია: 1 მღვდელი; 1 მასწავლებელი; 8 მსახიობი; 18 მანდილობანი; 27 კონტორჩიკი; 42 ტელეგრაფისტი; 75 კონდუქტორი. წევრები მიიღებიან ყოველ დღე საღ. 8 საათიდან, დილის 7 საათამდე, ადგილობრივ სასწავლებლის შენობაში.

თეოს ნათლი.

ბუკნარი. ბუკნარის მოწინავეებმა ნეიტრალიტეტი დაარღვიეს და ადგილობრივ „ფოკუსჩიკებს“ ომი გამოუცხადეს.

საჩხერე. მოქეიფეთა უმადღლეს კურსებზე დიდი ცვლილება მოხდა. მოულოდნელად გადაყენებულ იქმნა დამსახურებული ლექტორი კიმანწარაშვილი და მის ალაგას დაინიშნა ბ-ნი ტან-მორგავაძე.

ონელების ამონაკვესი.

მოგეხსენებათ რაჭის გზების უვარგისობა და მისგან გამოწვეული ფოსტის გვინ—გვიან მიღება. სწორეთ ეს არის მივიღეთ **ვილაცას მიერ საგანგე-**

ბოდ გამოგზავნილი გაზეთი „სამშობლოს“ 71 ნომერი, სადაც ამოიეკითხეთ გულის შემზარავი და მეხ-დამცემი ამბავი; ჩვენ თანამომძე ქუთაისელ კლუბისტებს აღარ ჰყავთ თურმე თავის სულის კლიტე, თავის სულის კლავანი — **ბაქარა და მაკო**. ჩვენ, ონელი ბაქარისტები, მთელი თავის შემადგენლობით, ე. ი. მოხდენილი და მოინტელიგენტე ხალხი, მდუღარე ცრემლებს ვიფრქვევთ ამ დიად დანაკლისა არა თუ ქუთაისელ კლუბისტებისა, არამედ მთელი „მოაზრე“ — ქართველობისა. აღსანიშნავად ჩვენი გულითადი დანაღვლიანებისა და თანაგრძნობისა და აგრეთვე იმ მიზნით, რომ უკეთეყოთ ჩამომავლობისთვის განსვენებულთა ხსოვნა, საჩქაროდ მოვახდინეთ კრება და ერთხმად გადავსწყვიტეთ:

1) გადახდილ იქმნას ყოველ დღე სალამოობით, ვიდრე კლუბში წასვლის დრო მოაღწევდეს, კერესელიძის მაღაზიაში ან და სამკითხველოს გვერდზე დგმულ სვაშეიკასთან (შიგნით სამკითხველოში არ ოფიქროთ, ღმერთმა გვეფიაროს იქ შესვლისაგან!) ბ..... ბაქარას და მაკოს ს...ს მოსახსენებლად.

2) დაარსდეს დ. ონში ე. წ. **ბაქარას ფონდი**, რომლის სასარგებლოდაც ყოველი ონელი ბაქარისტი ვალდებულია გადასდვას თავის ჯამაგირისა და სხვა „შემოსავლის“ 110%.

3) შეიზღუდოს „ტაროის“ — ვადის გასვლამდე ბაქარას თამაში საღამოს ცხრა საათიდან მეორე დღის თერთმეტ — თორმეტ საათამდე.

4) სასტიკი ბოიკოტი გამოეცხადოს ჟურნალ გაზეთებს და წიგნების კითხვას და საზოგადოთ გონების სავარჯიშო საქმეს და თუ კი, სამწუხაროდ ჩვენდა, მოხდა ისე, რომ ვინმე „უსაქმურმა“ — გამართა ისეთი რამე, როგორც მაგ. ლექცია, ან სხვა ამის მსგავსი ლაყბობაა, ან არ მივეკაროთ სრულიად, რადგან ამით ოქროს დრო გვეკარგება ბაქარათი განსავითარებლათ, ან და, თუ კი იძულება დაგვადგეს რომელიმე ჩვენთაგანს, ვინემს ხათრს ვერსად წაუვიდეთ და ბილეთის ფასი დავუკოთ, ყოველივე წაკითხული — ნათქვამი მოვასმინოთ მთქნარებით, ანუ ღრეჭითა და არშიყობით; ერთი სიტყვით, მივიღოთ ყოველი ზომა არ შეუშვათ ყურში „უსაქმურთა“ ბოდვა.

5) სასტიკი თვალყური ვადევნოთ არ გამოგვეპაროს ვინმესს ქვაბის გარიწკინება და, თუ კი გაშლილი სუფრა ვიხილოთ სადმე, თითეული ჩვენთაგანი აუცილებლათ დაემსგავსოს პამპულას და რაც შეიძლება ჩანთქოს მეტი ნექტარი ბახუსისა, რომ ამით ჩავკლათ შიდ ჩვენი „ღრმა სევდა — კაეშანი“ — და 6) ეს ჩვენი დადგენილება აღსანიშნავად ჩვენი „საქმინობის“ გამოქვეყნდეს „ეშმაკის მათრახს“ — უმახლობელეს ნომრის ფურცლებზე.

ვთხოვთ, სხვა გაზეთებმაც გადაბეჭდონ.

რაჭველი მათრახუნა.

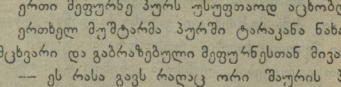

მეპურესთან

ერთი მეფურნე პურს უსუფთოოდ აცხობდა.

ერთხელ მუშტარმა პურში ტარაკანა ნახა გამომცხვარი და გაბრაზებული მეფურნესთან მივარდა.

— ეს რასა გავს რაღაც ორი შაურის პური ვიყიდე და ისიც ტარაკანებით არის სავსე?

— როგორ! მამაცხონებულო აბა ორ შაურათ ცხენს ხომ ვერ გამოგიცხობდით!

მიუგო მეპურემ.

როკოკო.

იბეჭდება და ამ მოკლე ხანში გამოვა

„ცხოვრების სიმღერები“

ლეონიდ ბეგდურ ახალბერელისა.

მსურველთ შეუძლიათ მოიკითხონ ჟურნალ-გაზეთების კანტორა „განათლება“-ში, ოლღას ქუჩა № 6.

მაზოლის ექიმი

მაზალის ექიმობაში გამოჩენილმა ვლადიმერ საყვარელიძემ გახსნა კაბინეტი. აარჩენს უვნებელი საშვალებით: სპილოს ძვლებით და ქვით. იქვე აქვს მოწყობილი ფეხსაცმელების საწმენდი. ადრესი: ნეკრასოვის და ელისაბედის ქუჩის კუთხე.

სნეულთ და სუსტთა სპერმინი

ნებადართულია შინაგ. სამინ. არს. სამკ. საბჭ. მიერ № 9796

ი. ნ. ივანოვის ლაბორატორია მოსკოვში.

თუ თქვენ მოქანცული ხართ ფიზიკურად გონებრივი შრომით, ნერვები აშლილი გაქვთ, ესა თუ ის სნეულება გჭირთ **გულს ნუ გაიტეხთ!** სპერმინი მოგანიჭებთ სასურველ დახმარებას. არ შეიძლება მას ვუწოდოთ წამალი სხეულის რომელიმე ადგილობრივ ავადმყოფობისა, არა! ეს არის სრულიად უვნებელი რამ — ეს არის სიცოცხლის ესენცია, ეს არის ძალ-ღონის წარმომშობი. იგი ჰმოქმედობს სისხლის შემადგენელობაზე, გადაახალისებს მას და სწმენდავს მას დაძველებულ მავნებელ ნაწილებიდან. როდესაც სნეულებისა თუ მოხუცებულობისაგან დაავადებულ ადგილას მოჰხვდება სპერმინი, რომელიც ჩვენს ჯანსაღობას სდარაჯობს, მაშინვე იწყებს ნაყოფიერ მოქმედებას დაზიანებულ უჯრედების გადასახალისებლად, აწვდის მას ახალს სისხლს, ახალს ძალას, და სნეულების წინააღმდეგ საბრძოლველ [illegible] ჰმატებს. ექიმებმა დაადასტურეს [illegible] ძაფების გამონაყარი უებარი წამალია: სიბერით გამოწვეულ უღონობისა, სისხლ ნაკლებობისა (ანემია), მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ ნერვების აშლისა, დაქანცულობისა და სქესობრივ უილაჯობისა, დაშავლ ცოებისა და ჩუკუნების შედეგისა, სიგამხდრისა, სიდამშლისა, სქესობრივი სისუსტისა, წყალმანკისა, გულის სნეულებისა, შაქრის ავადმყოფობისა, ქარებისა, ნიკრისის ქარებისა. **ექიმებისა და ავადმყოფთა აზრი სპერმინის თაობაზე უეჭველ ეგზავნებათ.**

მოითხოვეთ ყველა აფთიაქებსა და საავადმყოფო მაღაზიებში. ფასი — 1 ფლაკონი — 2 მან. 40 კაპ. ფასდადებით ვეზავნით ღირებულების 1/3 მიღებისას, შეიძლება ფოსტის მარკებითაც. მთავარი საწყობი პროვიზ. ივანოვიანის აფთიაქში, ოფიცინა, გოლოვინის პრეს. № 41, დასაკვეთად მიჰმართეთ მთელი კავკასიისთვის წარმომადგენელს **ი. გ. ახობაძეს**, ტფილისი, გოლოვინის პრეს. № 41.

გოლოვინის პროსპექტისა და სამხედრო ქუჩის კუთხეში

გაიხსნა ახალი აფთიაქი ვარლამ ახვლედიანისა.

ფუფხუნა „**ჩვენი გემო**“ **კვასი**

„ჩვენი გემო“-ს ქარხანა გადავიდა ჩერქეზოვის ქუჩაზე № 38.

კვასი მზადდება პირველ ხარისხოვან მასალისაგან და ნადუღი წყალით, სასუფთაეე ქარხანაში სუფთაოთ დაცულია. ამზადებს დიდი ხნის დაკვირვებული და პრაქტიკის მქონე მოხელე. გემო და სუნი მეტად სასიამოვნო აქვს.

ვისაც სურს დალიოს ნამდვილი პური კვასი. მოითხოვოს ყოველგან „**ჩვენი გემო**“ და არ აურიონ ის სხვა ფირმებში. კვასი „**ჩვენი გემო**“ ქიმიურ ლაბორატორიისაგან გასინჯული და მოწონებულია.

ეთხოვეთ პირველად დარწმუნდეთ.

ითხოვეთ ყველგან ფირმიანი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

რუსული იუმორი

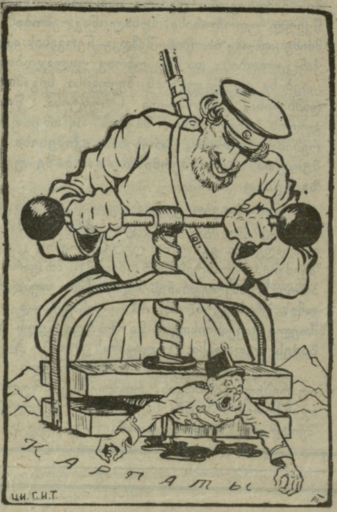

რ უ ს ი. ყოველთვის კი არ ვუცხადებ ბოიკოტს შენს საქონელს. აი მაგალითად მომწონს ავსტრიული საქაჯავი, რომლის ღირსებასაც თქვენზედვე გამოვცდი.

მელია და ყურძენი.

1 მაისიდან ქალაქ თფილისში გაიხსნა ჟურნალ-გაზეთების კანტორა

„განათლება“

ჯერ-ჯერობით აგენტებს გაეგზავნება შემდეგი გაზეთები: „თანამედროვე აზრი“, „ეშმაკის მათრახი“, „თემი“, „თეატრი და ცხოვრება“, ქუთათური „ახალი კვალი“, „კავკაზსკოე სლოვო“, „თბილისის ლისტოკი“, „ორიზონი“, „მშაკი“ და „ხათაბალა“.

აგენტები ვალდებულია მთელი თვით დაკვეთილი გაზეთების ფასი წინდა-წინ გადაიხადონ. წინააღმდეგ შემთხვევაში გაზეთები არ გაეგზავნებათ.

ფული და წერილები უნდა გამოიგზავნოს შემდეგი ადრესით: Тифлисъ, почт. ящ. № 96, Сильвестру Р. Таварткиладзе.

კანტორის ადრესი: ოლგინსკაია, № 6.

ნებადართულია სამხ. ცენზორ. სტამბა ამხ. „შრომა“. რედაქტორ-გამომც. თ. ბოლქვაძე